

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....7

ΜΕΡΟΣ 1^ο: ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΩΝ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

I. ΟΙ ΠΟΙΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Άσκηση 1 | Ο περιορισμός σε ειδικό κατάσταση κράτησης νέων: Προϋποθέσεις επιβολής του περιορισμού. Διάρκεια του περιορισμού. 17

Άσκηση 2 | Η δήμευση ως παρεπόμενη ποινή: Προϋποθέσεις επιβολής της δήμευσης κατά το άρθρο 68 ΠΚ. Δήμευση αντικειμένου που ανήκει κατά συγκυριότητα στον δράστη και σε αμέτοχο τρίτο. Επιβολή σε τρίτον δήμευσης αντικειμένων που μεταβιβάστηκαν σε αυτόν από τον δράστη. Αναπληρωματική δήμευση. Επιβολή χρηματικής ποινής αντί για δήμευση. Δήμευση περιουσιακού στοιχείου που έχει αναμιχθεί με περιουσία αποκτηθείσα από νόμιμες πηγές..... 23

Άσκηση 3 | Η αφαίρεσης άδειας οδήγησης και η απαγόρευση ασκήσεως επαγγέλματος. Η αναστολή εκτέλεσης των παρεπόμενων ποινών: Χρονικό σημείο έναρξης της ενέργειας των αποτελεσμάτων και χρονική διάρκεια των αποτελεσμάτων της παρεπόμενης ποινής της αφαίρεσης άδειας οδήγησης ή εκμετάλλευσης μεταφορικού μέσου. Αναστολή παρεπόμενων ποινών μαζί με τις κύριες. 28

Άσκηση 4 | Η δημοσίευση της καταδικαστικής απόφασης: Δημοσίευση της καταδικαστικής απόφασης στις περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος με αίτηση του παθόντος (άρθρο 67 παρ. 2 ΠΚ). Δημοσίευση της καταδικαστικής απόφασης όταν επιβάλλεται από το δημόσιο συμφέρον (άρθρο 67 παρ. 1 ΠΚ)..... 32

Άσκηση 5 | Μέτρα θεραπείας ατόμων που απαλλάσσονται από την ποινή λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής: Προϋποθέσεις επιβολής των μέτρων θεραπείας (άρθρο 69Α ΠΚ). 36

II. Η ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΤΟΥ ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΥ

- Άσκηση 6 | Η παραγραφή του εγκλήματος:** Διάρκεια της παραγραφής εγκλήματος που τελείται από ανήλικο δράστη. Αναστολή της παραγραφής λόγω νομικής αδυναμίας έναρξης της ποινικής δίωξης. Αναστολή της παραγραφής εγκλήματος που τελείται εναντίον ανήλικου θύματος. “Διχοτόμηση” των εγκλημάτων σε κακουργήματα και πλημμελήματα. 41
- Άσκηση 7 | Η παραγραφή του εγκλήματος:** Αναστολή της παραγραφής του εγκλήματος λόγω νομικής αδυναμίας έναρξης ή εξακολούθησης της ποινικής δίωξης. Αναστολή επιδικίας. Ανώτατα όρια αναστολής και τρόπος υπολογισμού τους..... 45
- Άσκηση 8 | Η έγκληση:** Προβλήματα συνδεδόμενα με την εφαρμογή του άρθρου 115 παρ. 2 ΠΚ. Τέλεση κατ’ έγκλησιν διωκόμενου εγκλήματος εις βάρος ανηλίκου..... 48
- Άσκηση 9 | Η έγκληση:** Διαφωνία των γονέων ως προς την υποβολή ή μη εγκλήσεως. Υποβολή της έγκλησης όταν αυτοουργός εγκλήματος που τελέσθηκε εις βάρος του ανηλίκου είναι ένας εκ των δύο γονέων. Υποβολή της έγκλησης όταν αυτοουργοί εγκλήματος που τελέσθηκε εις βάρος του ανηλίκου είναι και οι δύο γονείς..... 52
- Άσκηση 10 | Η έμπρακτη μετάνοια:** Η έμπρακτη μετάνοια ως λόγος εξάλειψης του αξιοποίνου στα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας: Πεδίο εφαρμογής του άρθρου 381 παρ. 2 ΠΚ. Απόδοση του πράγματος από τον υπαίτιο “με δική του θέληση”. Απόδοση του πράγματος από τον υπαίτιο “χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου”. Μερική απόδοση του πράγματος. Η έμπρακτη μετάνοια ως προσωπικός λόγος εξάλειψης του αξιοποίνου..... 56

III. Η ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΦΕΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ

- Άσκηση 11 | Η δυνητική δικαστική άφεση της ποινής:** Άφεση ποινής επί απόπειρας πλημμελήματος για το οποίο ο νόμος προβλέπει ποινή φυλάκισης όχι ανώτερη από ένα έτος ή μόνο χρηματική ποινή ή παροχή κοινωφελούς εργασίας..... 63

IV. Η ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΟΙΝΗΣ

Άσκηση 12 | Η επαύξηση της απειλούμενης ποινής – Έγκλημα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά: Έγκλημα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά κατά του οποίου απειλείται χρηματική ποινή. Πλάνη του δράστη ως προς το ότι το θύμα είναι φορέας του επίμαχου ρατσιστικού χαρακτηριστικού. Επιλογή του παθόντος λόγω χαρακτηριστικού το οποίο τυποποιείται και ως όρος της αντικειμενικής υπόστασης του τελούμενου εγκλήματος. Έγκλημα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά τελούμενο από δράστη στο πρόσωπο του οποίου αναγνωρίζεται η συνδρομή ελαφρυντικής περίπτωσης..... 66

Άσκηση 13 | Η μείωση της απειλούμενης ποινής – Ο μηχανισμός μείωσης του άρθρου 83 ΠΚ: Μείωση ποινής επί κακουργημάτων για τα οποία απειλείται αφηρημένα ποινή πρόσκαιρης κάθειρξης χωρίς προσδιορισμό. Μείωση χρηματικής ποινής που απειλείται σωρευτικώς με ποινή κάθειρξης.....72

Άσκηση 14 | Η μείωση της απειλούμενης ποινής – Ελαφρυντικές περιστάσεις: Η σχέση της «ανάρμοστης συμπεριφοράς του παθόντος» με τον βρασμό ψυχικής ορμής. Περί του αν η αναγνώριση του «προηγούμενου σύννομου βίου» συναρτάται με την βαρύτητα της πράξης.....77

V. Η ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΝΗΣ ΚΑΙ Η ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΜΕΤΡΗΜΕΝΗΣ ΠΟΙΝΗΣ

Άσκηση 15 | Η (εν στενή εννοία) επιμέτρηση της ποινής: Κριτήρια για την εκτίμηση του βαθμού ενοχής του υπαιτίου. Στοιχεία που λειτουργούν εις βάρος και στοιχεία που λειτουργούν υπέρ του υπαιτίου. Αφαίρεση του χρόνου κράτησης του υπαιτίου μετά την σύλληψή του, καθώς και της προσωρινής κράτησης, επί καταδίκης σε πρόσκαιρη και σε ισόβια κάθειρξη. 82

Άσκηση 16 | Η (εν στενή εννοία) επιμέτρηση της ποινής: Στοιχεία που λειτουργούν εις βάρος του υπαιτίου (άρθρο 79 παρ. 5 ΠΚ). Κριτήρια προσδιορισμού του αριθμού και κριτήρια προσδιορισμού του ύψους των ημερησίων μονάδων της χρηματικής ποινής..... 88

Άσκηση 17 | Η συρροή εγκλημάτων: Εγκλήματα “σχέσης” και ειρήνευση του προσβαλλόμενου εννόμου αγαθού. Ετερότητα προσβαλλομένων εννόμων αγαθών και αληθής συρροή.....91

Πίνακας περιεχομένων

Άσκηση 18 Η συρροή εγκλημάτων: Σχέση μεταξύ λογικού ή αμοιβαίου αλληλοαποκλεισμού και συρροής εγκλημάτων. Ταυτότητα και ετερότητα του προσβαλλόμενου εννόμου αγαθού ως κριτήριο της διάκρισης μεταξύ αληθούς και φαινομένης συρροής. “Αμφίδρομη ειδικότητα” και σιωπηρή επικουρικότητα. Σχέση των γενετήσιων πράξεων με ανήλικο που έχει συμπληρώσει τα δεκατέσσερα (αλλά όχι τα δεκαπέντε) έτη με την κατάχρηση ανηλίκου που έχει συμπληρώσει τα δεκατέσσερα (αλλά όχι τα δεκαοκτώ) έτη.	96
Άσκηση 19 Η αναστολή εκτέλεσης της ποινής: Το «τυπικό» κριτήριο της αναστολής: Ποινές που υπόκεινται και ποινές που δεν υπόκεινται σε αναστολή. Αναστολή εκτέλεσης μέρους της ποινής.	104
Άσκηση 20 Η αναστολή εκτέλεσης της ποινής: Το «τυπικό» κριτήριο της αναστολής: Ποινές που υπόκεινται και ποινές που δεν υπόκεινται σε αναστολή.	109
Άσκηση 21 Η αναστολή εκτέλεσης της ποινής: Διάρκεια του χρόνου της δοκιμασίας σε σχέση με την διάρκεια του χρόνου της επιβληθείσης ποινής. Έναρξη υπολογισμού της διάρκειας του χρόνου της δοκιμασίας. Χορήγηση αναστολής χωρίς την επιβολή όρων. Συνέπειες της παραβίασης των όρων υπό τους οποίους χορηγείται η αναστολή. Αναστολή εκτέλεσης μέρους της ποινής και δυνατότητα υπ’ όρον απόλυσης.	112

VI. Η ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΣΗ ΤΗΣ ΣΤΕΡΗΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΠΟΙΝΗΣ

Άσκηση 22 Η κατ’ οίκον έκτιση της ποινής. Η υπ’ όρον απόλυση: Προϋποθέσεις χορήγησης του προνομίου της κατ’ οίκον έκτισης τα ποινής. Επιβολή όρων κατά την έκτιση της ποινής στην κατοικία. Ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων για την υπ’ όρον απόλυση των καταδικασθέντων σε στερητική της ελευθερίας ποινή που εκτίεται σε κατάσταση κράτησης επί καταδικασθέντων σε στερητική της ελευθερίας ποινή που εκτίεται στην κατοικία.	117
--	-----

VII. ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Άσκηση 23 Συρροή εγκλημάτων. Παραγραφή του εγκλήματος. Επιμέτρηση της ποινής. Έγκληση: Φαινομένη συρροή, ειδικότητα, τύχη του γενικού	
--	--

εγκλήματος σε περίπτωση παραγραφής του ειδικού. Απαγόρευση διπλής αξιολόγησης στην εν στενή εννοία επιμέτρηση της ποινής και στην επιβολή μειωμένης ποινής. Λήξη προθεσμίας της εγκλήσεως για την δίωξη διαρκούς εγκλήματος. Αναστολή της προθεσμίας της εγκλήσεως λόγω ανωτέρας βίας.....	123
Άσκηση 24 Δήμευση. Μείωση ποινής: Αντικείμενα που υπόκεινται σε δήμευση. Περαιτέρω ελάττωση της ποινής (άρθρο 85 ΠΚ).....	130
Άσκηση 25 Κύριες ποινές. Επιμέτρηση. Μείωσης ποινής. Συρροή εγκλημάτων. Υφ' όρον απόλυση: Διαζευκτικώς και σωρευτικώς απειλούμενες ποινές. Νεαροί ενήλικες και μείωση ποινής. Κατ' ιδέαν αληθής συρροή ανθρωποκτονιών τελουμένων εξ αμελείας. Άρση της υφ' όρον απόλυσης.....	135
Άσκηση 26 Συρροή εγκλημάτων. Συστήματα σχηματισμού της ποινής. Παραγραφή του εγκλήματος: Μορφές του κατ' εξακολούθησιν εγκλήματος. Ενιαία ποινή και συνολική ποινή. Η έναρξη της παραγραφής επί εγκλήματος κατ' εξακολούθησιν.....	140
Άσκηση 27 Παραγραφή του εγκλήματος. Ελαφρυντικές περιστάσεις. Έγκληση: Έναρξη της παραγραφής των εκ του αποτελέσματος διακρινόμενων εγκλημάτων. Η ελαφρυντική περίπτωση της ώθησης του δράστη στην πράξη από μεγάλη ένδεια. Δικαιούχοι της έγκλησης. Υποβολή εγκλήσεως μετά τον θάνατο του παθόντος.....	145
Άσκηση 28 Συρροή εγκλημάτων. Συστήματα σχηματισμού της ποινής. Χρηματική ποινή: Διάκριση αληθούς και φαινομένης συρροής εγκλημάτων. Αριθμητική σώρευση (αθροιστική έκτιση) ποινών και συνολική ποινή. Προσδιορισμός ποινής φυλάκισης προς έκτισιν επί μη καταβολής της χρηματικής ποινής.....	150
Άσκηση 29 Συρροή εγκλημάτων. Παραγραφή του εγκλήματος. Συστήματα σχηματισμού της ποινής: Κατ' εξακολούθησιν έγκλημα επί προσβολής πλειόνων φορέων προσωποπαγούς συμπροστατευόμενου εννόμου αγαθού. Έναρξη κύριας διαδικασίας επί αναστολής επιδικίας. Ανώτατα όρια αναστολής. Σύστημα ενιαίας ποινής και σύστημα συνολικής ποινής. Σχηματισμός συνολικής ποινής επί “συρροής” περισσότερων στερητικών της ελευθερίας και περισσότερων χρηματικών ποινών.....	157
Άσκηση 30 Συρροή εγκλημάτων. Ελαφρυντικές περιστάσεις: Διάκριση της	

Πίνακας περιεχομένων

συρροής σε αληθή και φαινομένη. Εξάλειψη του αξιοποιήσιμου λόγω οριστικής έλλειψης της έγκλησης και αληθώς συρρέοντα εγκλήματα. Η ελαφρυντική περίπτωση του προηγούμενου σύννομου βίου. 163

Άσκηση 31 | Συνολική ποινή. Υφ' όρον απόλυση: Περιορισμοί κατά τον σχηματισμό της συνολικής ποινής επί πραγματικής συρροής εγκλημάτων. Τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις της υφ' όρον απόλυσης. Χρόνος της δοκιμασίας. Άρση της υφ' όρον απόλυσης. 169

Άσκηση 32 | Κύριες ποινές. Παραγραφή του εγκλήματος. Μείωση ποινής. Συρροή εγκλημάτων: Είδη και πλαίσια ποινής στους ειδικούς ποινικούς νόμους μετά την θέση σε ισχύ του νέου Ποινικού Κώδικα. Το άρθρο 463 ΠΚ. Η διαμόρφωση υποδομής με πρόθεση επανειλημμένης τέλεσης της πράξης ως στοιχείο της κατ' επάγγελμα τέλεσης του εγκλήματος. 175

ΜΕΡΟΣ 2^ο: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

1. Ποινικός Κώδικας (άρθρα 50-133, 460-461, 463-468)	183
2. Ν. 4623/2019 (άρθρο 98)	216
3. Ν. 4509/2017 (άρθρα 9-21).....	217
4. Ν. 2071/1992 (άρθρο 95).....	224
5. Ν. 4322/2015 (άρθρο 15)	225
6. Ν. 4689/2020 (άρθρα 1, 11).....	225
7. Ν. 4205/2013 (άρθρο 4)	227
8. Π.Δ. 62/2014 (άρθρα 1-8).....	228
9. Ν. 4689/2020 (άρθρα 63-64).....	236
10. Ν. 4411/2016 (άρθρο όγδοο).....	238

ΛΗΜΜΑΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ 241